YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kolmas jaosto)

14 päivänä toukokuuta 2009 *

Asiassa C-161/08,

jossa on kyse EY 234 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka hof van beroep te Antwerpen (Belgia) on esittänyt 8.4.2008 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 18.4.2008, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Internationaal Verhuis- en Transportbedrijf Jan de Lely BV

vastaan

Belgian valtio,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kolmas jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja A. Rosas (esittelevä tuomari) sekä tuomarit A. Ó Caoimh, J. N. Cunha Rodrigues, U. Lõhmus ja A. Arabadjiev,

* Oikeudenkäyntikieli: hollanti.

julkisasiamies: E. Sharpston,
kirjaaja: R. Grass,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

– Internationaal Verhuis- en Transportbedrijf Jan de Lely BV, edustajanaan advocaat S. Sablon,

– Belgian hallitus, asiamiehenään J.-C. Halleux,

– Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään S. Schønberg ja F. Ronkes Agerbeek,

päätettyään julkisasiamiestä kuultuaan ratkaista asian ilman ratkaisuehdotusta,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee TIR-carnet'iden ja ATA-carnet'iden käytöstä passitus-asiakirjoina yhteisössä annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 719/91 soveltamista koskevista säännöksistä 12.6.1991 annetun komission asetuksen (ETY) N:o 1593/91 (EYVL L 148, s. 11; jäljempänä soveltamisasetus) 2 artiklan 1–3 kohdan, luettuina yhdessä TIR-carnet'isiin merkittyjen tavaroiden kansainvälistä kuljetusta koskevan Genevessä 14.11.1975 allekirjoitetun tulliyleissopimuksen (jäljempänä TIR-yleissopimus) kanssa, tulkintaa.

2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa asianosaisina ovat Internationaal Verhuis- en Transportbedrijf Jan de Lely BV (jäljempänä Jan de Lely) ja Belgian valtio ja joka koskee TIR-carnet'lla suoritetun kansainvälisen kuljetuksen perusteella maksettavien verojen ja maksujen perintää.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

TIR-passitukseen sovellettavat säännökset

3 Belgian kuningaskunta on TIR-yleissopimuksen sopimuspuoli, kuten Euroopan yhteisökin, joka on hyväksynyt sen 25.7.1978 annetulla neuvoston asetuksella (ETY) N:o 2112/78 (EYVL L 252, s. 1). Kyseinen yleissopimus on tullut yhteisön osalta voimaan 20.6.1983 (EYVL L 31, s. 13).

4 TIR-yleissopimus edellyttää muun muassa sitä, että tässä yleissopimuksessa määrätyn TIR-menettelyn nojalla kuljetettujen tavaroiden osalta ei vaadita vienti- tai tuontitullien ja -verojen maksua eikä talletusta välitullitoimipaikoissa.

5 Näiden helpotusten toteuttamiseksi TIR-yleissopimuksessa edellytetään, että tavaroiden mukana on niiden koko kuljetusmatkalla yhdenmukainen asiakirja, TIR-carnet, jolla valvotaan toimenpiteen säännönmukaisuutta. Yleissopimuksessa vaaditaan myös, että kuljetukset tapahtuvat sopimuspuolten tämän yleissopimuksen 6 artiklan määräysten mukaisesti hyväksymien yhdistysten takausvastuulla.

6 TIR-yleissopimuksen 6 artiklan 1 kappaleessa määrätään siten seuraavaa:

”Niillä ehdoilla ja sellaista vakuutta vastaan, jotka kukin sopimuspuoli määrää, se voi oikeuttaa yhdistykset joko itse tai muiden vastaavanlaisten yhdistysten välityksellä antamaan TIR-carnet’ita sekä toimimaan vakuuden myöntäjänä.”

7 TIR-carnet muodostuu sarjasta lehtiä, joissa on irroteosa n:o 1 ja irroteosa n:o 2 sekä vastaavat kantaosat, ja lehtiin on merkitty kaikki tarpeelliset tiedot siten, että kutakin kauttakulkualuetta varten käytetään yksi pari irroteosia. Kuljetustoimenpiteen alkaessa irroteosa n:o 1 jätetään lähtötullitoimipaikkaan. Selvitys tapahtuu irroteosan n:o 2 palauduttua siitä tullitoimipaikasta, jonka kautta kuljetus on poistunut samalta tullialueelta. Tämä menettely toistetaan jokaisen kauttakulkualueen osalta käyttämällä samaan carnet’hen pareittain sisältyviä irroteosia.

8 TIR-yleissopimuksen 8 artiklassa määrätään seuraavaa:

”1. Takaajayhdistys sitoutuu maksamaan suoritettaviksi erääntyvät tuonti- tai vientitullit ja -verot mahdollisine korkoineen sen maan tullilakien ja -määräysten mukaan, jossa väärinkäytös on havaittu TIR-kuljetuksen yhteydessä. Se on velvollinen maksamaan tällaiset määrät yhteisvastuullisesti niiden henkilöiden kanssa, jotka ovat vastuussa edellä mainituista maksuista.

2. Milloin sopimuspuolen lainsäädännössä ja määräyksissä ei määrätä tuonti- tai vientitullien ja -verojen maksamista edellä 1 kappaleessa tarkoitetuissa tapauksissa, takaajayhdistyksen tulee sitoutua suorittamaan samoin ehdoin tuonti- tai vientitulleja ja -veroja vastaava määrä sekä mahdolliset viivästyskorot.

3. Jokaisen sopimuspuolen tulee määrätä TIR-carnet’n osalta se enimmäismäärä, joka takaajayhdistykseltä voidaan vaatia edellä olevan 1 ja 2 kappaleen määräysten nojalla.

4. Takaajayhdistyksen vastuu sen maan tulliviranomaisille, jossa lähtötullitoimipaikka sijaitsee, alkaa siitä hetkestä, jolloin TIR-carnet hyväksytään tullitoimipaikassa. Seuraavissa maissa, joiden kautta tavarat kuljetetaan TIR-menettelyn nojalla, vastuu alkaa siitä ajankohdasta, jona tavarat tuodaan maahan – –.

– –

7. Kun tämän artiklan 1 ja 2 kappaleessa mainitut määrät erääntyvät suoritettaviksi, asianomaisten viranomaisten tulee mahdollisuuksien mukaan vaatia maksua korvausvelvolliselta henkilöltä tai henkilöiltä ennen takaajayhdistykselle esitettävää vaatimusta."

9 TIR-yleissopimuksen 11 artiklassa määrätään seuraavaa:

"1. Jos TIR-carnet'ta ei ole lähtöleimattu tai jos se on lähtöleimattu varauksin, ei asianomaisilla viranomaisilla ole oikeutta vaatia takaajayhdistykseltä 8 artiklan 1 ja 2 kappaleessa mainittujen määrien suorittamista, elleivät viranomaiset yhden vuoden kuluessa siitä päivästä, jona ne ovat hyväksyneet TIR-carnet'n, ole kirjallisesti ilmoittaneet yhdistykselle, ettei lähtöleimausta ole suoritettu tai että se on tehty varauksin. Samaa määräystä on noudatettava, kun lähtöleimaustodistus on saatu väärällä tai petollisella tavalla, paitsi että määräaika tällöin on kaksi vuotta.

2. Edellä 8 artiklan 1 ja 2 kappaleessa tarkoitettujen maksujen suorittamista koskeva vaatimus on esitettävä takaajayhdistykselle aikaisintaan kolmen kuukauden kuluttua siitä päivästä, jona yhdistys on saanut ilmoituksen siitä, ettei carnet'[ta] ole lähtöleimattu tai että se on leimattu varauksin tahi että se on saatu väärällä tai petollisella tavalla, kuitenkin viimeistään kahden vuoden kuluttua mainitusta päivästä. Kuitenkin täytyy sellaisissa tapauksissa, jotka edellä mainitun kahden vuoden määräajan kuluessa tulevat oikeuskäsittelyn alaisiksi, maksuvaatimus tehdä yhden vuoden kuluessa siitä päivästä lukien, jolloin tuomioistuimen päätös on saanut lainvoiman.

3. Takaajayhdistyksellä on vaadittujen määrien suorittamista varten kolmen kuukauden määräaika siitä päivästä lukien, jolloin maksuvaatimus esitettiin. Yhdistys saa suorittamansa määrät takaisin, jos se tulliviranomaisia tyydyttävällä tavalla osoittaa maksuvaatimuksen jälkeisen kahden vuoden kuluessa, ettei kyseisessä kuljetuksessa ole tapahtunut väärinkäytöstä."

10 TIR-yleissopimuksen 19 artiklassa määrätään seuraavaa:

”Tavarat ja maantiekulkuneuvo, ajoneuvoyhdistelmä tai kontti tulee esittää yhdessä TIR-carnet’n kanssa lähtötullitoimipaikassa. Lähettäjämaan tulliviranomaisten tulee ryhtyä toimenpiteisiin, jotka ovat tarpeen lastiluettelon paikkansapitävyyden varmistamiseksi ja tullisinettien kiinnittämiseksi tai valtuutettujen henkilöiden toimesta sanottujen viranomaisten vastuulla kiinnitettyjen sinettien tarkistamiseksi.”

11 Saman yleissopimuksen 21 artiklassa määrätään seuraavaa:

”Jokaisessa väli- ja määrätullitoimipaikassa maantiekulkuneuvo, ajoneuvoyhdistelmä tai kontti tulee yhdessä lastin ja sitä koskevan TIR-carnet’n kanssa esittää tulliviranomaisille tarkastettavaksi.”

12 TIR-yleissopimuksen 37 artiklassa määrätään seuraavaa:

”Mikäli ei voida osoittaa, millä alueella väärinkäytös on tapahtunut, sen on katsottava tapahtuneen sen sopimuspuolen alueella, jossa se on tullut ilmi.”

Yhteisön oikeus

13 TIR-carnet'iden ja ATA-carnet'iden käytöstä passitusasiakirjoina yhteisössä 21.3.1991 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 719/91 (EYVL L 78, s. 6) 1 artiklassa säädetään seuraavaa:

"Kun tavaran kuljetus yhteisössä paikasta toiseen suoritetaan voimassa olevien säännösten mukaisesti TIR-carnet'isiin merkittyjen tavaroiden kansainvälisenä kuljetuksena (TIR-yleissopimus), yhteisöä pidetään TIR-carnet'n tähän kuljetukseen käyttämistä koskevien yksityiskohtaisten sääntöjen kannalta yhtenä alueena, joka on määritelty yhteisön tullialueesta 23.7.1984 annetulla neuvoston asetuksella (ETY) N:o 2151/84 – –, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (ETY) N:o 4151/88 – –.'?*

14 Asetuksen N:o 719/91 10 artiklassa säädetään seuraavaa:

"1. Tätä artiklaa sovelletaan, sanotun kuitenkaan rajoittamatta TIR-yleissopimuksen ja ATA-yleissopimuksen erityisten, takaajayhdistysten vastuuta TIR-carnet'ta tai ATA-carnet'ta käytettäessä koskevien säännösten soveltamista.

2. Jos TIR-carnet'lla suoritettavan kuljetuksen tai ATA-carnet'lla suoritettavan passituksen aikana tai johdosta todetaan, että tietyssä jäsenvaltiossa on tapahtunut rikkomus tai säännönvastaisuus, tämän jäsenvaltion on perittävä takaisin mahdollisesti kannettavat tullit ja muut maksut yhteisön tai kansallisten säännösten mukaisesti, sanotun kuitenkaan rajoittamatta rangaistussäännösten soveltamista.

* Tässä ja jäljempänä tuomiossa esitetyt lainaukset asetuksesta on suomennettu yhteisöjen tuomioistuimessa, koska EYVL:ssä ei ole julkaistu suomenkielistä tekstiä.

3. Jollei ole mahdollista määrittää aluetta, jolla rikkomus tai säännönvastaisuus on tapahtunut, sitä on pidettävä siinä jäsenvaltiossa tapahtuneena, jossa se on todettu, jollei määräajassa, joka on määritettävä, esitetä tulliviranomaisten hyväksymällä tavalla todisteita toiminnon säännönmukaisesta suorittamisesta tai paikasta, jossa rikkomus taikka säännönvastaisuus on tosiasiallisesti tapahtunut.

Jos tällaisten todisteiden puuttuessa kyseistä rikkomusta tai säännönvastaisuutta edelleen on pidettävä siinä jäsenvaltiossa tapahtuneena, jossa se on todettu, tämän jäsenvaltion on kannettava kyseisiin tavaroihin liittyvät tullit ja muut maksut yhteisön tai kansallisten säännösten mukaisesti.

Jos myöhemmin määritetään jäsenvaltio, jossa mainittu rikkomus tai säännönvastaisuus on tosiasiallisesti tapahtunut, tullit ja muut maksut alun perin kantaneen jäsenvaltion on palautettava ensiksi mainitulle jäsenvaltiolle tullit ja muut maksut – lukuun ottamatta niitä, jotka on kannettu toisen alakohdan mukaisesti yhteisön omina varoina –, jotka tavaroista on tässä jäsenvaltiossa kannettava. Tällöin mahdollinen ylijäämä on maksettava takaisin maksut alun perin suorittaneelle henkilölle.

Jos tullit ja muut maksut takaisin perineen jäsenvaltion alun perin kantamien ja palauttamien tullien ja muiden maksujen määrä on alhaisempi kuin se määrä, joka vaaditaan siinä jäsenvaltiossa, jossa rikkomus tai säännönvastaisuus on tosiasiallisesti tapahtunut, tämän jäsenvaltion on kannettava erotus yhteisön tai kansallisten säännösten mukaisesti.

Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet rikkomusten tai säännönvastaisuuksien torjumiseksi ja tehokkaiden seuraamusten määräämiseksi niistä.”

15 Soveltamisasetuksen 2 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Jos TIR-carnet’lla suoritettavan kuljetuksen tai ATA-carnet’lla suoritettavan passituksen aikana tai johdosta todetaan, että rikkomus tai säännönvastaisuus on tapahtunut, tulliviranomaisten on ilmoitettava siitä TIR-carnet’n tai ATA-carnet’n haltijalle ja takaajayhdistykselle, tapauksen mukaan, TIR-yleissopimuksen 11 artiklan 1 kappaleessa tai ATA-yleissopimuksen 6 artiklan 4 kappaleessa määrätyssä määräajassa.

2. Todiste TIR-carnet’lla tai ATA-carnet’lla suoritettavan toiminnon asetuksen N:o 719/91 10 artiklan 3 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetusta säännönmukaisuudesta on esitettävä tapauksen mukaan TIR-yleissopimuksen 11 artiklan 2 kappaleessa tai ATA-yleissopimuksen 7 artiklan 1 ja 2 kappaleessa määrätyssä määräajassa.

3. Todiste voidaan esittää tulliviranomaisten hyväksymällä tavalla erityisesti:

a) tulliviranomaisten oikeaksi todistamalla asiakirjalla, jossa vahvistetaan, että kyseiset tavarat on esitetty määrätoimipaikassa. Tässä asiakirjassa on oltava kyseisten tavaroiden tunnistetiedot;

tai

b) kolmannessa maassa annetulla vapaaseen liikkeeseen luovutusta osoittavalla tulliasiakirjalla tai sen jäljennöksellä taikka valojäljennöksellä; jäljennöksen tai valojäljennöksen on oltava joko alkuperäisen asiakirjan vahvistaneen toimielimen tai kyseisen kolmannen maan virallisten toimielinten taikka jonkin jäsenvaltion

virallisten toimielinten oikeaksi todistama. Tässä asiakirjassa on oltava kyseisten tavaroiden tunnistetiedot;

tai

c) ATA-yleissopimuksen osalta mainitun yleissopimuksen 8 artiklassa määrätyillä todistamiskeinoilla.”

16 Asetus N:o 719/91 on kumottu yhteisön tullikoodeksista 12.10.1992 annetulla neuvoston asetuksella (ETY) N:o 2913/92 (EYVL L 302, s. 1) ja soveltamisasetus on kumottu tietyistä asetuksen N:o 2913/92 soveltamista koskevista säännöksistä 2.7.1993 annetulla komission asetuksella (ETY) N:o 2454/93 (EYVL L 253, s. 1), joita on sovellettu 1.1.1994 lähtien.

17 Asetuksen N:o 2454/93 454 artiklan 3 kohdan ensimmäisessä alakohdassa säädetään sen alkuperäisen sanamuodon mukaan seuraavaa:

”Jollei ole mahdollista määrittää aluetta, jolla rikkomus tai säännönvastaisuus on tapahtunut, sitä on pidettävä siinä jäsenvaltiossa tapahtuneena, jossa se on todettu, jollei 455 artiklan 1 kohdassa säädetyssä määräajassa esitetä tulliviranomaisten hyväksymällä tavalla todisteita toiminnon säännönmukaisesta suorittamisesta tai paikasta, jossa rikkomus taikka säännönvastaisuus on tosiasiallisesti tapahtunut.”

Pääasian oikeudenkäynti ja ennakkoratkaisukysymykset

18 TIR-carnet TABAK nro 944 5594 hyväksyttiin 26.11.1992 kantoor der douane en accijnzen te Antwerpen -nimisessä viranomaisessa (Antwerpenin tulli- ja valmisteverotustoimipaikka) (Belgia) savukkeiden kuljettamiseksi Makedoniaan. Carnet'n haltija oli Jan de Lely. Tämän kuljetuksen takaajayhdistys oli Fédération royale belge des transporteurs (Febetra).

19 Tähän kuljetukseen käytetty perävaunu ja siihen kuormatut savukkeet varastettiin 27.11.1992 tai kyseisen päivän aikoihin Limburg an der Lahnissa (Saksa).

20 Todettuaan, ettei Antwerpenissa hyväksyttyä TIR-carnet'ta ollut lähtöleimattu, Belgian valtio vaati kyseiseen kuljetukseen liittyvien tuontitullien ja valmisteverojen maksamista ja teki maksuunpanopäätöksen. Tätä varten Febetralle ilmoitettiin 4.3.1993 päivätyllä kirjeellä, ettei TIR-carnet'ta ollut lähtöleimattu.

21 TIR-carnet'n haltijalle sen sijaan ilmoitettiin vasta 17.11.1994, ettei sitä ollut lähtöleimattu.

22 Jan de Lely vastusti maksuunpanoa rechtbank van eerste aanleg te Antwerpen -nimisessä tuomioistuimessa (Antwerpenin yleinen alioikeus).

23 Jan de Lely vaati tuossa tuomioistuimessa kyseisen maksuunpanon kumoamista.

24 Asian tuomioistuinkäsittelyssä alioikeudessa Jan de Lely esitti Kerkraden (Alankomaat) kunnallisen poliisiviranomaisen 13.2.1993 laatiman pöytäkirjan, jonka mukaan varkaus on tapahtunut 27.11.1992 aikoihin Saksassa, sekä Maastrichtin alioikeuden lokakuussa 1993 julistamat tuomiot, joilla varkauden tekijät tuomittiin rangaistukseen.

25 Rechtbank van eerste aanleg te Antwerpen hylkäsi Jan de Lelyn vaatimuksen 17.10.2003 antamallaan tuomiolla.

26 Jan de Lely valitti sen jälkeen tästä ratkaisusta hof van beroep te Antwerpen -nimiseen tuomioistuimeen (Antwerpenin muutoksenhakutuomioistuin).

27 Hof van beroep te Antwerpen päätti tässä tilanteessa lykätä asian ratkaisemista ja esittää yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

”1) Onko [soveltamisasetuksen] 2 artiklan 1 kohtaa, luettuna yhdessä [TIR-yleissopimuksen] 11 artiklan 1 kappaleen kanssa, tulkittava siten, että TIR-yleissopimuksen 11 artiklan 1 kappaleessa tarkoitettua määräaikaa sovelletaan vain takaajayhdistyksen hyväksi mutta ei carnet’n haltijan hyväksi, vai siten, että TIR-carnet’n hyväksymisestä laskettavan yhden vuoden määräajan ylittäminen vaikuttaa carnet’n haltijan osalta tullivelan tai valmisteverojen ja erityisten valmisteverojen perimiskelpoisuuteen ja kyseisen haltijan vastuuseen ja että toimivaltaisten tulliviranomaisten oikeus periä tätä velkaa lakkaa kyseisen yhden vuoden määräajan ylittämisen vuoksi?

2) Onko [soveltamisasetuksen] 2 artiklan 2 ja 3 kohtaa, luettuina yhdessä [TIR-yleissopimuksen] 11 artiklan 1 ja 2 kappaleen kanssa, tulkittava siten, että niissä

säädettyä määräaikaa sovelletaan vain todisteen esittämiseen kuljetuksen säännönmukaisuudesta mutta ei todisteen esittämiseen paikasta, jossa rikkomus tai säännönvastaisuus tapahtui?

3) Onko [soveltamisasetuksen] 2 artiklan 2 ja 3 kohtaa, luettuina yhdessä [TIR-yleissopimuksen] 11 artiklan 1 ja 2 kappaleen kanssa, tulkittava siten, että jos säädetty määräaika koskee myös todisteen esittämistä paikasta, jossa rikkomus tai säännönvastaisuus tapahtui, tämä määräaika ei kuitenkaan ole vanhentumisaika ja että carnet'n haltija voi toimittaa kyseisen todisteen vielä tämän määräajan päättymisen jälkeen?"

Ennakkoratkaisukysymysten tarkastelu

Ensimmäinen kysymys

28 Ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin pyrkii selvittämään ensimmäisellä kysymyksellään lähinnä sitä, onko soveltamisasetuksen 2 artiklan 1 kohtaa, luettuna yhdessä TIR-yleissopimuksen 11 artiklan 1 kappaleen kanssa, tulkittava siten, että sen määräajan noudattamatta jättämisestä, jossa TIR-carnet'n haltijalle on ilmoitettava siitä, ettei carnet'ta ole lähtöleimattu, on seurauksena, että toimivaltaiset tulliviranomaiset menettävät oikeutensa kyseisen carnet'n turvin suoritetusta tavaroiden kansainvälisestä kuljetuksesta maksettavien tullien ja verojen perimiseen.

Asianosaisten huomautukset

29 Pääasian valittaja huomauttaa ensinnäkin, että soveltamisasetuksen 2 artiklan 1 kohdasta ja TIR-yleissopimuksen 11 artiklan 1 kappaleesta yhdessä luettuina seuraa nimenomaisesti, että toimivaltaisten viranomaisten on ilmoitettava rikkomuksesta tai säännönvastaisuudesta sekä TIR-carnet'n haltijalle että takaajayhdistykselle yhden

vuoden määräajassa laskettuna TIR-carnet'n hyväksymisestä. Tämä ilmoitus antaa TIR-carnet'n haltijalle mahdollisuuden toimittaa käytettävissään olevat todisteet, jotta tullimaksujen perinnästä vastuussa oleva valtio voidaan selvittää nopeasti. Pääasian valittaja täsmentää sitten, että tämän määräajan ylittämisestä seuraa kysymyksessä olevan tullivelan perimiskelpoisuuden vanhentuminen, jos asianomainen pystyy todistamaan rikkomuksen tai säännönvastaisuuden todellisen tapahtumapaikan. Valittajan mielestä pääasian oikeudenkäynnin kohteena olevassa asiassa tilanne on juuri tämä. Valittaja katsoo lopuksi, että TIR-yleissopimuksen määräyksistä ja erityisesti sen 8 artiklan 1 ja 7 kappaleesta johtuu, että maksua on vaadittava ensiksi TIR-carnet'n haltijalta, ennen kuin tällainen vaatimus kohdistetaan takaajayhdistykseen. Näin ollen ei olisi johdonmukaista, että saatava olisi vanhentunut takaajayhdistykseen muttei carnet'n haltijaan nähden.

30 Belgian hallitus on sitä mieltä, että soveltamisasetuksen 2 artiklan 1 kohdassa säädetyllä määräajalla viitataan yhden vuoden määräaikaan laskettuna TIR-carnet'n hyväksymispäivästä siten kuin se on määritelty TIR-yleissopimuksen 11 artiklan 1 kappaleessa. Kyseisen hallituksen mukaan kyseisessä 2 artiklan 1 kohdassa säädettyä määräaikaa ei kuitenkaan ole katsottava vanhentumisajaksi. Soveltamisasetuksen 2 artiklan 1 kohtaan kuten myöskään sen perusasetukseen eli asetukseen N:o 719/91 tai muihinkaan yhteisön oikeussäännöksiin ei nimittäin sisälly sellaista, mikä viittaisi tähän vaihtoehtoon. Suoraan TIR-yleissopimuksen 11 artiklan 1 kappaleen sanamuodosta kuten myös tämän yleissopimuksen tarkoituksesta seuraa sen sijaan, että määräaika, josta siinä määrätään, on vanhentumisaika mutta ainoastaan takaajayhdistykseen nähden. TIR-yleissopimus ei Belgian hallituksen mukaan koske maksettavien määrien perinnässä TIR-carnet'n haltijalta noudatettavia menettelytapoja.

31 Myös Euroopan yhteisöjen komissio katsoo, että TIR-yleissopimuksen 11 artiklan 1 kappaleeseen sisältyvä määräaika on aivan selvästi vanhentumisaika siltä osin kuin on kyse takaajayhdistyksestä. Tällainen johtopäätös ei sen sijaan ole välttämätön siltä osin kuin on kyse TIR-carnet'n haltijan ja toimivaltaisten viranomaisten välisistä oikeussuhteista. Riidanalaisten määräysten sanamuodosta, kuten myös TIR-yleissopimuksesta kokonaisuutena tarkastellen, seuraa nimittäin, että TIR-carnet'n haltijalla on TIR-carnet'n turvin suoritettuun kuljetukseen liittyvä huolellisuusvelvollisuus. Toisin kuin takaajayhdistyksen, TIR-carnet'n haltijan oletetaan saavan tiedon kuljetuksen

aikana mahdollisesti tapahtuneista rikkomuksista tai säännönvastaisuuksista, jolloin se voi varautua siihen, että toimivaltaiset viranomaiset ryhtyvät perimään siltä maksettavia määriä.

32 Komissio lausuu lisäksi, että määräajalla, joka koskee ilmoituksen tekemistä TIR-carnet'n haltijalle, on vain tarkoitus saada toimivaltaiset viranomaiset ryhtymään ajoissa menettelyyn, jonka on määrä johtaa tullivelan maksamiseen. Tällä määräajalla suojataan siten yhteisön intressiä saada omat varansa nopeasti käyttöönsä. Sen määräajan ylittäminen, jossa ilmoitus on tehtävä TIR-carnet'n haltijalle, ei siten vaikuta tullivelan perimiskelpoisuuteen. Komissio katsoo, että tämä tulkinta on myös tällä hetkellä voimassa olevan lainsäädännön mukainen.

Yhteisöjen tuomioistuimen vastaus

33 Aluksi on syytä huomauttaa, että jos TIR-carnet'n turvin suoritetun kuljetuksen aikana tai yhteydessä todetaan tapahtuneen rikkomus tai säännönvastaisuus, määräaika ilmoituksen tekemiseen TIR-carnet'n haltijalle siitä, ettei tätä TIR-carnet'ta ole lähtöleimattu, määräytyy soveltamisasetuksen 2 artiklan 1 kohdan mukaan.

34 Kyseisen 2 artiklan 1 kohdan mukaan tulliviranomaiset ilmoittavat rikkomuksesta tai säännönvastaisuudesta TIR-carnet'n haltijalle ja takaajayhdistykselle TIR-yleissopimuksen 11 artiklan 1 kappaleessa määrätyssä määräajassa.

35 Mainitussa 11 artiklan 1 kappaleessa määrätään, ettei asianomaisilla viranomaisilla ole oikeutta vaatia takaajayhdistykseltä 8 artiklan 1 ja 2 kappaleessa mainittujen määrien suorittamista, elleivät viranomaiset yhden vuoden kuluessa siitä päivästä, jona ne ovat hyväksyneet TIR-carnet'n, ole kirjallisesti ilmoittaneet yhdistykselle, ettei lähtölei-

mausta ole suoritettu (ks. tältä osin asia C-275/07, komissio v. Italia, tuomio 19.3.2009, Kok., s. I-2005, 92 kohta).

36 Vaikka tästä seuraa, että määräaika, jossa ilmoitus on tehtävä TIR-carnet'n haltijalle, on yksi vuosi laskettuna siitä, kun nämä viranomaiset ovat hyväksyneet TIR-carnet'n (ks. asia C-312/04, komissio v. Alankomaat, tuomio 5.10.2006, Kok., s. I-9923, 50 kohta), tämä jättää kuitenkin avoimeksi kysymyksen siitä, koskeeko soveltamisasetuksen 2 artiklan 1 kohdassa oleva viittaus TIR-yleissopimuksen 11 artiklan 1 kappaleessa määrättyyn määräaikaan pelkästään tämän määräajan pituutta sellaisenaan vai koskeeko se päinvastoin myös määräajan päättymisen seurauksia eli sitä, että kyseisen määräajan noudattamatta jättämisestä seuraa velan vanhentuminen. Mainitussa 11 artiklan 1 kappaleessa nimittäin määrätään tullivelan vanhentumisesta määräajan noudattamatta jättämisen vuoksi ainoastaan takaajayhdistyksen osalta.

37 Siltä osin kuin asia koskee TIR-carnet'n haltijaa on heti aluksi syytä tuoda esiin se, että soveltamisasetuksen 2 artiklan 1 kohdassa tai soveltamisasetuksen muissakaan säännöksissä ei säädetä niistä seurauksista, joita voi aiheutua ilmoittamiselle säädetyn määräajan noudattamatta jättämisestä (ks. vastaavasti asia C-112/01, SPKR, tuomio 14.11.2002, Kok., s. I-10655, 28 kohta).

38 Edelleen on huomattava, että soveltamisasetusta on mikäli mahdollista tulkittava perusasetuksen ja yhteisön tekemien kansainvälisten sopimusten mukaisesti (ks. erityisesti asia C-61/94, komissio v. Saksa, tuomio 10.9.1996, Kok., s. I-3989, 52 kohta; em. asia SPKR, tuomion 29 kohta ja asia C-76/00 P, Petrotub ja Republica, tuomio 9.1.2003, Kok., s. I-79, 57 kohta).

39 Soveltamisasetuksen 2 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun määräajan noudattamatta jättämisen seurauksia on siten arvioitava ottaen huomioon yhtäältä asetus N:o 719/91 ja toisaalta TIR-yleissopimus.

40 Mistään asetuksen N:o 719/91 säännöksestä tai TIR-yleissopimuksen määräyksestä ei kuitenkaan voida päätellä, että soveltamisasetuksen 2 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun määräajan, jossa ilmoitus on tehtävä TIR-carnet'n haltijalle, noudattamatta jättämisestä seuraisi velan lakkaaminen hänen osaltaan siten, että hän vapautuisi velvollisuudesta sen maksamiseen (ks. vastaavasti em. asia SPKR, tuomion 30 kohta).

41 Kuten komissio aiheellisesti huomauttaa, TIR-yleissopimuksen järjestelmästä seuraa päinvastoin, ettei soveltamisasetuksesta johtuva ilmoittamismääräaika ole TIR-carnet'n haltijaan nähden vanhentumisaika.

42 TIR-yleissopimuksesta johtuvat TIR-carnet'n haltijan velvollisuudet nimittäin osoittavat, että TIR-carnet'n haltijan oletetaan saavan tiedon TIR-menettelyn mukaisen kuljetuksen aikana tapahtuneesta rikkomuksesta tai säännönvastaisuudesta.

43 Erityisesti TIR-yleissopimuksen 19 ja 21 artiklasta johtuu, että TIR-carnet'n haltijan on huolehdittava maantiekulkuneuvon ja tavaroiden esittämisestä lähtötullitoimipaikassa sekä ajoneuvon esittämisestä yhdessä lastin ja sitä koskevan TIR-carnet'n kanssa jokaisessa välitullitoimipaikassa ja määrätullitoimipaikassa. Tästä seuraa, että toisin kuin takaajayhdistyksen, TIR-carnet'n haltijan oletetaan olevan selvillä tämän carnet'n turvin suoritetun kuljetuksen vaiheista.

44 Näin ollen soveltamisasetuksesta johtuvan yhden vuoden määräajan noudattamatta jättäminen ei vaikuta millään tavoin kuljetukseen liittyvien tullien ja verojen perimiskelpoisuuteen itsessään eikä myöskään toimivaltaisten viranomaisten oikeuteen periä ne TIR-carnet'n haltijalta.

45 Toisin kuin pääasian valittaja väittää, kysymys siitä, pystyykö TIR-carnet'n haltija määräajan ylityttyä esittämään todisteen rikkomuksen tai säännönvastaisuuden

tosiasiallisesta tapahtumapaikasta, on asiaan vaikuttamaton ratkaistaessa sitä, onko tämä ilmoittamismääräaika myös vanhentumisaika.

46 Edellä mainitussa asiassa SPKR annetussa tuomiossa yhteisöjen tuomioistuinta oli tosin pyydetty tulkitsemaan säännöstä, joka myös koski ilmoittamismääräajan, tarkemmin sanottuna asetuksen N:o 2454/93 379 artiklan 1 kohdassa säädetyn ulkoiseen passitusmenettelyyn liittyvän määräajan, noudattamatta jättämistä. Tältä osin yhteisöjen tuomioistuin totesi, että kyseisessä artiklassa säädetyn 11 kuukauden määräajan noudattamatta jättäminen ei vapauta päävelallista tullivelan maksuvelvollisuudesta, kun otetaan erityisesti huomioon se, että tullivelan määrä on ilmoitettu hänelle ennen säädetyn vanhentumisajan päättymistä ja että asianomainen ei ole pystynyt esittämään saman asetuksen muussa artiklassa tarkoitettuja todisteita rikkomuksen tai säännönvastaisuuden tapahtumapaikasta (ks. em. asia SPKR, tuomion 32 kohta).

47 Pääasian valittajan mukaan kyseisestä tuomiosta seuraa, että määräajan ylittäminen ei aiheuta tullivelan perimiskelpoisuuden lakkaamista silloin, kun asianomainen ei ole pystynyt esittämään todistetta rikkomuksen tai säännönvastaisuuden tapahtumapaikasta. Pääasian valittaja johtaa tästä vastakkaispäätelmän, jonka mukaan kyseisen määräajan ylittäminen aiheuttaa tullivelan perimiskelpoisuuden lakkaamisen, jos asianomainen pystyy esittämään sellaisen todisteen.

48 Edellä mainitussa asiassa SPKR annetussa tuomiossa yhteisöjen tuomioistuimen ratkaisu koski kuitenkin sitä, ettei tuossa asiassa kysymyksessä olleen ilmoittamismääräajan noudattamatta jättäminen sellaisenaan estä tullivelan perimistä (ks. asia C-460/01, komissio v. Alankomaat, tuomio 14.4.2005, Kok., s. I-2613, 60 kohta). Yhteisöjen tuomioistuin nimittäin huomautti edellä mainitussa asiassa SPKR antamansa tuomion 32 kohdassa, että kyseisen velan perimiskelpoisuus jää ilmoittamismääräajan päättymisen jälkeen riippumaan muista edellytyksistä, kuten erityisesti siitä, ettei rikkomuksen tai säännönvastaisuuden tapahtumapaikkaa ole todistettu.

49 Toisin kuin pääasian valittaja väittää, yhteisöjen tuomioistuin ei siten ole millään tavoin kytkenyt ilmoittamismääräajan ylittämistä siihen, onko todisteen esittäminen rikkomuksen tai säännönvastaisuuden tapahtumapaikasta mahdollista.

50 Lopuksi on täsmennettävä, että soveltamisasetuksen 2 artiklan 1 kohdan tavoitteena on varmistaa verojen ja maksujen kantamista koskevien säännösten yhdenmukainen ja joutuisa soveltaminen, jotta yhteisö saisi nopeasti ja tehokkaasti käyttöönsä yhteisöjen omat varat (ks. em. asia komissio v. Alankomaat, tuomio 5.10.2006, 54 kohta ja, ex analogia, em. asia komissio v. Alankomaat, tuomio 14.4.2005, 60 kohta).

51 Yhden vuoden määräaikaa TIR-carnet'n haltijaan nähden on tämän tavoitteen valossa siten pidettävä, kuten komissio huomauttaa, menettelysääntönä, joka on kohdistettu yksinomaan hallintoviranomaisille ja jolla pyritään varmistamaan se, että nämä viranomaiset toimivat asiassa mahdollisimman nopeasti (ks. vastaavasti em. asia SPKR, tuomion 34 kohta).

52 Kaiken edellä esitetyn perusteella ensimmäiseen kysymykseen on vastattava, että soveltamisasetuksen 2 artiklan 1 kohtaa, luettuna yhdessä TIR-yleissopimuksen 11 artiklan 1 kappaleen kanssa, on tulkittava siten, että sen määräajan noudattamatta jättämisestä, jossa TIR-carnet'n haltijalle on ilmoitettava siitä, ettei carnet'ta ole lähtöleimattu, ei ole seurauksena, että toimivaltaiset tulliviranomaiset menettäisivät oikeutensa kyseisen carnet'n turvin suoritetusta tavaroiden kansainvälisestä kuljetuksesta maksettavien tullien ja verojen perimiseen.

Toinen kysymys

53 Ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin tiedustelee toisella kysymyksellään, onko soveltamisasetuksen 2 artiklan 2 ja 3 kohtaa, luettuina yhdessä TIR-yleissopimuksen 11 artiklan 1 ja 2 kappaleen kanssa, tulkittava siten, että niissä säädetään vain määräaika todisteen esittämiseen kuljetuksen säännönmukaisuudesta mutta ei määräaikaa todisteen esittämiseen paikasta, jossa rikkomus tai säännönvastaisuus tapahtui.

Asianosaisten huomautukset

54 Pääasian valittaja katsoo, että oikeusvarmuuden periaate estää soveltamisasetuksen 2 artiklan 2 ja 3 kohdan tulkitsemisen siten, että niissä vahvistettaisiin myös määräaika todisteen esittämiseen rikkomuksen tai säännönvastaisuuden tapahtumapaikasta.

55 Belgian hallitus puolestaan katsoo, että kansallisen tuomioistuimen on sovellettava todisteiden esittämistä koskevia kansallisia säännöksiä, koska soveltamisasetuksen 2 artiklan 2 kohdassa säädetään määräaika vain todisteen esittämiseen toimenpiteen säännönmukaisuudesta mutta ei rikkomuksen tai säännönvastaisuuden tosiasiallisen tapahtumapaikan osoittamiseen. Tätä tulkintaa sitä paitsi vahvistaa yhtäältä soveltamisasetuksen 2 artiklan 3 kohta, jossa säädetään vain todisteista, jotka osoittavat TIR-carnet'n turvin suoritetun kuljetuksen säännönmukaisuuden, ja toisaalta se, että voimaan on tullut asetuksen N:o 2454/93 454 artiklan 3 kohdan ensimmäinen alakohta, jossa yhteisön lainsäätäjä on siitä lähtien nimenomaisesti säätänyt määräajan todisteen esittämiseen rikkomuksen tai säännönvastaisuuden tapahtumapaikasta.

56 Belgian hallitus lausuu, että menettelyn on joka tapauksessa oltava jossain määrin joustava, jotta rikkomuksen tai säännönvastaisuuden tosiasiallisen tapahtumapaikan selvittämiseen on aikaa.

57 Myös komissio on sitä mieltä, että kun yhteisön lainsäädännössä ei ole säädetty määräaikaa, kansallisen tuomioistuimen tehtävänä on määrittää kansallisen oikeutensa todistelua koskevien periaatteiden mukaisesti, onko todiste rikkomuksen tai säännönvastaisuuden tapahtumapaikasta sen ratkaistavaksi saatetussa asiassa kaikki seikat huomioon ottaen esitetty määräajassa. Kansallisen tuomioistuimen on otettava arvioinnissaan huomioon yhtäältä se, että TIR-carnet'n haltijalle on jäätävä tosiasiallinen mahdollisuus edellä mainitun todisteen esittämiseen, ja toisaalta se, ettei määräaika saa olla liian pitkä, jotta maksettavien määrien periminen toisessa jäsenvaltiossa on oikeudellisesti ja tosiasiallisesti mahdollista.

Yhteisöjen tuomioistuimen vastaus

58 Sen määräajan osalta, jossa todiste rikkomuksen tai säännönvastaisuuden tapahtumapaikasta on esitettävä, on muistutettava, että asetuksen N:o 719/91 10 artiklan 3 kohdassa säädetään, että jollei ole mahdollista määrittää aluetta, jolla rikkomus tai säännönvastaisuus on tapahtunut, sitä on pidettävä siinä jäsenvaltiossa tapahtuneena, jossa se on todettu, jollei määräajassa, joka on määritettävä, esitetä tulliviranomaisten hyväksymällä tavalla todisteita toiminnon säännönmukaisesta suorittamisesta tai paikasta, jossa rikkomus taikka säännönvastaisuus on tosiasiallisesti tapahtunut.

59 Kyseisen 10 artiklan 3 kohdan soveltamiseksi on puolestaan annettu soveltamisasetuksen 2 artiklan 2 kohta, jossa säädetään – TIR-yleissopimuksen 11 artiklan 2 kappaleeseen viittaamalla – määräaika todisteen esittämiseen toimenpiteen säännönmukaisuudesta. Kyseisessä 2 artiklan 2 kohdassa ei kuitenkaan sanota mitään määräajasta todisteen esittämiseen rikkomuksen tai säännönvastaisuuden tapahtumapaikasta.

60 Soveltamisasetuksen 2 artiklan 2 kohtaa sovelletaan sen sanamuodon mukaan siten vain määräaikaan, jossa todiste toimenpiteen säännönmukaisuudesta on esitettävä, eikä määräaikaan, jossa todiste rikkomuksen tai säännönvastaisuuden tapahtumapaikasta on esitettävä.

61 Kuten Belgian hallitus huomauttaa, tätä toteamusta vahvistaa saman 2 artiklan 3 kohdan sanamuoto, joka viittaa todisteiden esittämiseen pelkästään siltä osin kuin asia koskee kuljetuksen säännönmukaisuutta.

62 Tämän jälkeen on syytä korostaa, että soveltamisasetuksen 2 artiklan 2 kohtaa ei voida tulkita niin, että siinä säädetty määräaika olisi myös määräaika, jossa todiste rikkomuksen tai säännönvastaisuuden tapahtumapaikasta on esitettävä.

63 Määräajan vahvistaminen todisteen esittämiselle rikkomuksen tai säännönvastaisuuden tapahtumapaikasta kuuluu nimittäin lainsäätäjälle. Tältä osin määräaika tämän todisteen esittämiseen on sitä paitsi myöhemmin vahvistettu asetuksen N:o 2454/93 eli asetuksen N:o 2913/92 soveltamisasetuksen 454 artiklan 3 kohdan ensimmäisessä alakohdassa. Asetusta N:o 2454/93 ei kuitenkaan ajallisesti sovelleta nyt käsiteltävässä asiassa.

64 Siltä osin kuin asia koskee takaajayhdistystä, yhteisöjen tuomioistuin on asiassa C-78/01, BGL, 23.9.2003 antamassaan tuomiossa (Kok., s. I-9543) tosin katsonut, että määräaika, joka takaajayhdistyksellä on rikkomuksen tai säännönvastaisuuden tosiasiallista tapahtumapaikkaa koskevien todisteiden esittämistä varten, on kaksi vuotta laskettuna siitä päivästä, jona maksuvaatimus on osoitettu sille.

65 On kuitenkin huomautettava, että edellä mainitussa asiassa BGL annetussa tuomiossa yhteisöjen tuomioistuin antoi ratkaisunsa tarkoin määrätyssä asiayhteydessä, jota koskivat muun muassa asetuksen N:o 2454/93 454 ja 455 artikla sellaisina kuin niitä sovellettiin kyseisen asian taustalla olleisiin tosiseikkoihin. Kuten tämän tuomion 63 kohdassa huomautetaankin, kyseisissä artikloissa säädetään nimenomaisesti määräaika todisteen esittämiseen rikkomuksen tai säännönvastaisuuden tapahtumapaikasta, kun sen sijaan nyt käsiteltävässä asiassa sellaista yhteisön säädöstä ei ole, koska kyseisiä artikloja ei ajallisesti sovelleta.

66 Kuten Belgian hallitus ja komissio katsovat, kun yhteisön sääntelyä määräajasta todisteen esittämiseen rikkomuksen tai säännönvastaisuuden tapahtumapaikasta ei ole, kansallisen tuomioistuimen tehtävänä on määrittää kansallisen oikeutensa todistelua koskevien periaatteiden mukaisesti, onko todiste sen ratkaistavaksi saatetussa asiassa kaikki seikat huomioon ottaen esitetty määräajassa (ks., ex analogia, yhdistetyt asiat C-310/98 ja C-406/98, Met-Trans ja Sagpol, tuomio 23.3.2000, Kok., s. I-1797, 29 ja 30 kohta).

67 Yhteisöjen tuomioistuimen tehtävänä on kuitenkin osoittaa tietyt kriteerit ja yhteisön oikeusperiaatteet, joita tässä arvioinnissa on noudatettava (ks., ex analogia, asia C-309/06, Marks & Spencer, tuomio 10.4.2008, Kok., s. I-2283, 61 kohta).

68 Kansallisen tuomioistuimen on siten ensinnäkin otettava huomioon, että rikkomuksen tai säännönvastaisuuden tapahtumapaikkaa koskevan todisteen tarkoituksena on kiistää tulleja ja veroja perivän jäsenvaltion toimivalta ja samalla osoittaa, mikä on se jäsenvaltio, jolla on toimivalta vaatia näiden tullien maksua, jos rikkomuksen tai säännönvastaisuuden tapahtumapaikkaa koskeva olettama katsotaan kumotuksi (em. asia BGL, tuomion 55 kohta).

69 Kyseinen toinen jäsenvaltio on määritettävä nopeasti, jotta se voi ryhtyä tarvittaviin toimenpiteisiin maksettavien määrien perimiseksi. Yhteisön oikeuden täysi vaikutus ei näin ollen toteutuisi, jos kansallisessa oikeudessa säädettäisiin määräajasta, joka on liian pitkä, jotta toisessa jäsenvaltiossa maksettavana olevien määrien periminen olisi oikeudellisesti ja tosiasiallisesti mahdollista (ks. em. asia BGL, tuomion 55 kohta).

70 Toiseksi on muistettava, että puolustautumisoikeuksien kunnioittaminen kaikissa menettelyissä, jotka on käynnistetty asianomaista vastaan ja joissa voidaan antaa tälle vastainen päätös, ja erityisesti menettelyissä, jotka voivat johtaa seuraamuksiin, muodostaa yhteisön oikeuden perusperiaatteen. Tämä periaate edellyttää, että henkilölle, jolle saatetaan asettaa seuraamus, annetaan mahdollisuus tehokkaasti ilmaista kantansa niistä seikoista, joihin seuraamuksen perusteeksi on vedottu, ja esittää kaikki asiaan liittyvät todisteet puolustuksekseen (ks. asia C-142/87, Belgia v. komissio, ns. Tubemeuse-tapaus, tuomio 21.3.1990, Kok., s. I-959, Kok. Ep. X, s. 387, 46 ja 47 kohta; asia C-135/92, Fiskano v. komissio, tuomio 29.6.1994, Kok., s. I-2885, 39 ja 40 kohta ja em. asia BGL, tuomion 52 kohta).

71 Tästä seuraa, että kansallisen tuomioistuimen on arvioidessaan pääasian oikeudenkäynnin kohteena olevan kaltaisessa tapauksessa määräaikaa todisteen esittämiseen rikkomuksen tai säännönvastaisuuden tapahtumapaikasta huolehdittava siitä, että TIR-carnet'n haltijalle ei ole tosiasiassa mahdotonta esittää tätä todistetta (ks. vastaavasti em. asia BGL, tuomion 66 kohta).

72 Edellä esitetyn perusteella toiseen kysymykseen on vastattava, että soveltamisasetuksen 2 artiklan 2 ja 3 kohtaa, luettuina yhdessä TIR-yleissopimuksen 11 artiklan 1 ja 2 kappaleen kanssa, on tulkittava siten, että niissä säädetään vain määräaika todisteen esittämiseen kuljetuksen säännönmukaisuudesta mutta ei määräaikaa todisteen esittämiseen paikasta, jossa rikkomus tai säännönvastaisuus tapahtui. Kansallisen tuomioistuimen tehtävänä on määrittää kansallisen oikeutensa todistelua koskevien periaatteiden mukaisesti, onko viimeksi mainittu todiste sen ratkaistavaksi saatetussa asiassa kaikki seikat huomioon ottaen esitetty määräajassa. Kansallisen tuomioistuimen tulee kuitenkin arvioida tätä määräaikaa yhteisön oikeutta noudattaen ja ottaen erityisesti huomioon yhtäältä sen, ettei määräaika saa olla liian pitkä, jotta maksettavien määrien periminen toisessa jäsenvaltiossa on oikeudellisesti ja tosiasiallisesti mahdollista, ja toisaalta sen, että edellä mainitun todisteen esittäminen ei tämän määräajan takia ole TIR-carnet'n haltijalle tosiasiassa mahdotonta.

Kolmas kysymys

73 Toiseen kysymykseen annettu vastaus huomioon ottaen kolmanteen kysymykseen ei ole tarpeen vastata.

Oikeudenkäyntikulut

74 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä yhteisöjen tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla yhteisöjen tuomioistuin (kolmas jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

1) **TIR-carnet'iden ja ATA-carnet'iden käytöstä passitusasiakirjoina yhteisössä annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 719/91 soveltamista koskevista säännöksistä 12.6.1991 annetun komission asetuksen (ETY) N:o 1593/91 2 artiklan 1 kohtaa, luettuna yhdessä TIR-carnet'isiin merkittyjen tavaroiden kansainvälistä kuljetusta koskevan Genevessä 14.11.1975 allekirjoitetun tulliyleissopimuksen 11 artiklan 1 kappaleen kanssa, on tulkittava siten, että sen määräajan noudattamatta jättämisestä, jossa TIR-carnet'n haltijalle on ilmoitettava siitä, ettei carnet'ta ole lähtöleimattu, ei ole seurauksena, että toimivaltaiset tulliviranomaiset menettäisivät oikeutensa kyseisen carnet'n turvin suoritetusta tavaroiden kansainvälisestä kuljetuksesta maksettavien tullien ja verojen perimiseen.**

2) **Asetuksen N:o 1593/91 2 artiklan 2 ja 3 kohtaa, luettuina yhdessä TIR-carnet'isiin merkittyjen tavaroiden kansainvälistä kuljetusta koskevan Genevessä 14.11.1975 allekirjoitetun tulliyleissopimuksen 11 artiklan 1 ja 2 kappaleen kanssa, on tulkittava siten, että niissä säädetään vain määräaika todisteen esittämiseen kuljetuksen säännönmukaisuudesta mutta ei määräaikaa todisteen esittämiseen paikasta, jossa rikkomus tai säännönvastaisuus tapahtui. Kansallisen tuomioistuimen tehtävänä on määrittää kansallisen oikeutensa todistelua koskevien periaatteiden mukaisesti, onko viimeksi mainittu todiste sen ratkaistavaksi saatetussa asiassa kaikki seikat huomioon ottaen esitetty määräajassa. Kansallisen tuomioistuimen tulee kuitenkin arvioida tätä määräaikaa yhteisön oikeutta noudattaen ja ottaen erityisesti huomioon yhtäältä sen, ettei määräaika saa olla liian pitkä, jotta maksettavien määrien periminen toisessa jäsenvaltiossa on oikeudellisesti ja tosiasiallisesti mahdollista, ja toisaalta sen, että edellä mainitun todisteen esittäminen ei tämän määräajan takia ole TIR-carnet'n haltijalle tosiasiassa mahdotonta.**

Allekirjoitukset